

SKÅNE, DEN FARLIGA HALVÖN

Historia, identitet och ideologi 1865–2000

Fredrik Persson

Kan historia vara något farligt? Namnet Skåne sägs betyda "Den farliga halvön". Att syssla med Skånes historia har ibland setts som en farlig utmaning mot den svenska historien. Fredrik Persson berättar i denna bok om grupper och personer som har försökt föra ut skånsk historia till allmänheten, hur de har organiserat sig och vilken bild av historien de har givit.

Vi förs från 1800-talets akademiker, som lät forskning och folkupplysning, skånsk stolthet och nationell svenskhet gå hand i hand, till vår egen tid där både missnöjesgrupperingar och etablerade politiker torgför en starkt politiserad, regionalt nationalistisk historiesyn. Det blir en fascinerande provkarta på olika sätt att förhålla sig till nutiden och kämpa för en önskad framtid genom att använda det förflutna.

Fredrik Persson är historiker och kulturskribent. *Skåne, den farliga halvön* är hans doktorsavhandling.

SEKEL BOKFÖRLAG

ISBN 978-91-85767-22-9

INNEHÅLLSFORTECKNING

KAPITEL 1, EN INLEDANDE SKÅNSK BILTUR	9
Regionalism	12
Historia som historiskt problem	13
Nationalism och identitetsskapande dramatik	15
Identitet, ideologi och organisation	19
Problem och tillvägagångssätt	22
Tidigare forskning	24
KAPITEL 2, ATT ASSOCIERA KRING SKÅNE, SVERIGE OCH SKANDINAVIEN. 1865–1900	27
Det första försöket	29
Fornminnesföreningar i tiden	30
En historisk association	32
En samlad historia	37
Ideologi och intresse – historieproduktion i tiden	45
Uppsummerande samtal	55
KAPITEL 3, PIONJÄR MED POLITISKT PROBLEM. 1900–1930	57
Fortsättningen	59
Organisatorisk otakt och historisk tid	60
Skånsk historia till vänster	63
David Assarsson – en historisk katolik	68
Det skånska problemet	70
Socialistisk kampanj och storsvensk reaktion	78
Uppsummerande samtal	81
KAPITEL 4, LIVSLÄNGT SÄLLSKAP, TILLFÄLLIG SAMLING. 1930- TILL 60-TAL	83
Sökandet efter sällskap	85
Skånsk historia utanför offentlighetens ljus	85
Från association till folkrörelse	90
Historiskt utsäde	94
Från ord till handling och historisk kamp	108
En tynande tillvaro – genomslag, premisser och problem	115
Uppsummerande samtal	125

KAPITEL 5, RADIKALISERING OCH MARGINALISERING. DET LÅNGA 1960-TALET	129
Mot strömmen	131
Radikala rörelser och 1968	132
Ögonblicksdramatik	135
Skåne i nya sammanhang	138
Nationellt flaggande	142
Radikalt framåtblickande	148
Skåne i marginalen	151
Uppsummerande samtal	153
KAPITEL 6, EN MISSNÖJESHISTORIA. 1970- OCH 80-TAL	155
Högervåg i skånsk tappning	157
En historisk rörelse	158
Från rörelse till parti	166
Ett historiskt parti	169
Uppsummerande samtal	172
KAPITEL 7, HISTORIENS ÅTERKOMST OCH REGIONAL RENÄSSANS. 1990-TAL	175
Historisk brytningstid	177
Historia på skämt och allvar	178
Historia i tiden	183
Regional renässans	184
Regional lobbyism	186
Historisk dramatik	188
Regional nyordning	194
En röd-gul historia	195
Uppsummerande samtal	200
KAPITEL 8, EN AVSLUTANDE SKÅNSK BILTUR	203
NOTER	219
BILAGA. TABELLER	251
FÄLL OCH FÄLLFÄDRE FÖRTECKNING	253
INDEX	271